

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Tuma ÇELİK
Mardin Milletvekili

8 Kasım 2018'den bu yana Abdullah Öcalan üzerindeki mutlak tecridin kaldırılması talebiyle açlık grevinde olan Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in açlık grevi eylemi 162. gününe girerken yine aynı taleple 21 Kasım 2018'de Nasır Yağız'ın başlattığı açlık grevi eylemi 150. gününe ve cezaevlerinde ilk grup siyasi tutsağın başlattığı açlık grevi 125. gününe girmiştir. 16 Aralık 2018 tarihinde 68, 1 Mart 2019 itibarıyla de 92 cezaevinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemleri binlerce siyasi tutsağın katılımıyla devam etmektedir.

Açlık grevlerinde yorgunluk, kilo kaybı, kas ve eklem ağrıları, tansiyon düşüklüğü, bitkinlik, seslere karşı hassasiyet gibi etkiler görülürken, ayrıca ciddi ve kalıcı organ hasarlarıyla birlikte Wernicke-Korsakoff hastalığı da ortaya çıkabilmektedir.

Türk Tabipler Birliği (TTB) "45-75 gün arasında kalp damar sisteminin çökmesi ya da ciddi kalp ritim bozukluğu ile ölüm gerçekleşebilir" şeklindeki tıbbi uyarılarını açlık grevinde dikkat edilmesi gereken konular olarak kendi sitesinden paylaşmıştır. Devam eden açlık grevlerinde görüleceği üzere kritik aşama çoktan geçilmiştir.

Temel haklar arasında yer alan yaşama, sağlık hakları ve işkence yasağı uluslararası insan hakları hukuku sözleşmelerinde -Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi Madde 6, Avrupa Sosyal Şartı Madde 11, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 3 ile garanti altına alınmış ve iş bu sözleşmelere Türkiye imzacı olmuştur. Ayrıca açlık grevlerinde uluslararası anlamda hekimler ve siyasi tutsakların arasındaki ilişkiyi düzenleyen, hekimlere tıbbi ve etik sorumluluklar yükleyen Malta Bildirgesi'nde (Dünya Hekimler Birliği 1991) sürece hekimlerin dahil olması gerektiği açıkça öne çıkarılmaktadır.

Ancak bugün devam eden açlık grevlerinde sivil toplum kuruluşlarının (İnsan Hakları Derneği), siyasetçilerin ve avukatların da belirttiği üzere cezaevlerinde açlık grevinde olan siyasi tutsaklara

12931

gerekli olan B1 vitamininin sağlanmadığı, disiplin ve hücre cezalarının verildiği, haber alma özgürlüklerinin kısıtlandığı, kimi cezaevlerinde yeterli su verilmediği, yanlarında refakatçi olmadan açlık grevindeki tutsakların ayrı bir bölümde tutulduğu, refakatçi taleplerinin reddedildiği gibi ciddi sağlık hakkı ihlalleri yaşandığını basından okuyoruz. Ayrıca Tabip Odaları ortak basın açıklaması yaparak cezaevlerinin sivil izlemeye açık hale getirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız açlık grevindeki siyasi tutsakların durumlarına ilişkin bir çalışma içerisinde midir? Herhangi bir denetleme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa şayet bu çalışmalar/denetleme ne aşamada mıdır?
- 2) Türk Tabipler Birliği (TTB) sürece neden dahil edilmemektedir? TTB ve/ya diğer sağlık sendikaları sürece dahil edilecek midir?
- 3) Cezaevleri neden sivil izlemeye -hekim ve insan hakları kuruluşlarının izlemesine- kapalıdır?
- 4) Bakanlığınız can kaybı yaşanmaması için adım atmayı planlamakta mıdır?
- 5) Açlık grevindeki tutsaklara B1 vitamini ve/ya yeterli miktarda su verilmemesinin nedeni nedir? B1 vitamini ve/ya su verilmediği zaman ciddi sağlık sorunlarının oluşabileceği bilinmiyor mu? Cezaevlerinde sağlanmayan su ve B1 vitamini ile alakalı ilgili personele ilişkin soruşturma açılacak mıdır?
- 6) Sağlık sorunları yaşayan ve açlık grevinde olan siyasi tutsakların refakatçi talepleri neden reddedilmektedir?
- 7) Açlık grevinde olan siyasi tutsaklar neden ayrı bir bölümde tutulmaktadır? Bu sağlık haklarının ihlali ve işkence değil midir?
- 8) Açlık grevindeki siyasi tutsaklara neden disiplin cezaları verilmektedir? Haber alma özgürlüğü neden kısıtlanmaktadır?
- 9) Hücre cezası işkence yasağına aykırı değil midir?
- 10) Uluslararası sözleşmelerde de belirtildiği üzere taraf olan devletler yurttaşlarının yaşam ve sağlık haklarını korumakla mükelleftir. Cezaevlerinde yaşanan sağlık hakkı ihlallerinden kim sorumlu olacaktır?
- 11) En temel hak olan yaşam hakkının korunması için bakanlığınız açlık grevlerine ilişkin herhangi bir adım atmayı planlıyor mu?
- 12) Bakanlığınız Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması için adım atmayı planlıyor mu?